

KIRKERET I GRUNDEN: 6 TEMAER

Grund-forelæsninger med Lisbet
Christoffersen, adjungeret professor i kirkeret
på Praktisk Teologi / teologi / KU

1. Hvorfor retlig regulering af kirkeforhold = kirkeret?

- a. sikre ledelsesforhold. Se fx Bet 1544/2014 og menighedsrådslovens § 1 (<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2013/771>)
- b. sikre medlemmernes retsforhold (Christoffersen om kirkeret i det 20 årh)
- c. sikre ansættelses- og arbejdsforhold for præster og øvrige medarbejdere
- d. sikre ejerforhold og drift af fast ejendom (pensum: Raun Iversen om menighedsråd. Christoffersen om kirkeret i det 20 årh)
- e. sikre finansieringsforhold (pensum: Kjærgaard og Pedersen om kirkeskat)
- f. sikre religionsfrihed for kirken – og måske endog frihedsrum i kirken (Pensum: Christoffersen fremtidens danske religionsmodel. Holm magtbalance. Ingesmann grundlov)

2. Hvem har *kompetencen* til at regulere folkekirkenes kirkeforhold?

Pensum: "Fremtidens danske religionsmodel"

- a. Kollektiv religionsfrihed. EMRK art 9. Grl. § 67. (pensum: Christoffersen 2012)
- b. *kirken selv* - folkekirken? (pensum: Ingesmann – Christoffersen 2017). Grl. §§ 4 & 66.
- c. Udviklingen i de øvrige nordiske lande -

3. Typer af retlig regulering i dansk kirke- og *religionsret*

a religiøs ret (katolsk, ortodoks, metodister mv) – med eller uden retlig regulering af familieretlige forhold

b ansættelser via kontrakt- og funktionærretlige forhold, ejendomme og beslutningsmyndighed via forenings- og fongsretlige forhold (pensum: Raun Iversen: om frikirker og migrantmenigheder)

c offentlig retlig regulering, herunder aftaleforhold for tjenestemænd samt overenskomstforhold for øvrige medarbejdere

4. Folkekirkenes kirkeret – oversigt over lovgivningen

a. Grundlov og EMRK og 5 betænkninger, senest 1544/2014

b. Almindelig forvaltningsret, herunder regler om inhabilitet, om partsbegreb ved afgørelser, om beskyttelse af personoplysninger, og om offentlighedens adgang til aktindsigt

c. Ligebehandlingslovgivning (ditto) – pensum: embede.

d. Kirkeretlig lovgivning – lov, bekg, cirkulære, oversigt:

Menighedsrådsloven, menighedsrådsvalgloven, bispevalgloven, medlemskab, sognebåndsløsning mv, lov om ansættelser i folkekirken, lov om domstolsbehandling af gejstlige læresager, lov om folkekirkenes økonomi, lov om bestyrelse og brug af folkekirkenes kirker mm, lov om folkekirkenes kirkebygninger og kirkegårde,

E: almen lovgivning af betydning for kirkelige handlinger: ægteskabsloven, begravelseslov

5. Folkekirkenes kirkeret – oversigt over regentens regulering

INDRE ANLIGGENDER – SNÆVERT FORSTÅET, jf diskussionen i bet 1544/2014 og jf diskussionen om nedlæggelse af store bededag:

Alterbog og ritualbog. Salmebog. Bibel.

Dåbsanordning og dåbsvejledning

børnekonfirmand-undervisning og konfirmation

Bekendtgørelser af ritualer for præstevielse, kirkeindvielse, dåb, vielse mv

6. Det lokale udgangspunkt ved stillingtagen til konkret praksis:

Menighedsrådet og Mrl. § 1

Præsteembedet og mrl § 37.

Arbejdsgiverforhold og arbejdsmiljølovgivning mv